

MAA- JA METSÄTALOUSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 36/2010 vp

Hallituksen esitys laeiksi maatalouden rakenne- tuista annetun lain ja julkisista hankinnoista annetun lain 6 §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 8 päivänä joulukuuta 2010 lähettänyt maa- ja metsätalousvaliokuntaan valmistele-
vasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laeiksi
maatalouden rakennetuista annetun lain ja julki-
sista hankinnoista annetun lain 6 §:n muuttami-
sesta (HE 294/2010 vp).

Lausunto

Eduskunnan päätöksen mukaisesti perustuslaki-
valiokunta on antanut asiasta lausunnon
(PeVL 63/2010 vp), joka on otettu tämän mie-
tinnön liitteeksi.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- lainsäädäntöneuvos Katriina Pessa, maa- ja
metsätalousministeriö
- lainsäädäntöneuvos Jyri Inha, valtiovarainmi-
nisteriö
- ylitarkastaja Niina Hannonen, työ- ja elinkei-
noministeriö
- johtaja Seppo Aaltonen, Maa- ja metsätalous-
tuottajain Keskusliitto MTK ry
- kehityspäällikkö Ari Enroth, ProAgria Maa-
seutukeskusten Liitto.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- oikeusministeriö
- Maaseutuvirasto MAVI
- Kauppapuutarhaliitto ry
- Svenska Lantbruksproducenternas Central-
förbund SLC.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi maatalou-
den rakennetuista annettua lakia sekä julkisista
hankinnoista annettua lakia. Ehdotettu muutos
koskee tuettujen maatilainvestointien hankinta-
menettelyä. Julkisista hankinnoista annetussa
laissa säädettyä hankintamenettelyä on nouda-
tettava paitsi julkisyhteisöjen hankintoihin,
myös sellaisten hankintayksiköiden hankintoi-
hin, joissa hankinnan tekijä on saanut julkisyh-
teisöiltä asianomaiseen hankintaan yli 50 pro-

senttia tukea hankinnan arvosta. Tämä koskee
myös maatilojen investointeja.

Maatalouden rakennetuista annettua lakia eh-
dotetaan muutettavaksi siten, että julkisista han-
kinnoista annetun lain mukaista hankintamenet-
telyä sovellettaisiin ainoastaan sellaisiin hankin-
toihin, joissa investoinnin määrä ylittää viimek-
si mainitussa laissa tarkoitetut EU-kynnysarvot.
Hankintoihin, joissa ne jäävät näitä rajoja alem-
miksi, sovellettaisiin menettelyä, josta säädettäi-
siin maatalouden rakennetuista annetussa laissa.

Lisäksi kilpailevan tarjouksen tehneen tarjoajan mahdollisuus saattaa EU-kynnysarvot alittavaa hankintaa koskeva asia markkinaoikeuden käsiteltäväksi suljettaisiin pois. Tarjouskilpailun hävinnyt osapuoli voisi kuitenkin ilmoittaa virheellisenä pitämästään hankintamenettelystä

elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, jonka asiana olisi päättää saadun tiedon vaikutuksista myönnettyyn tukeen. Ilmoitukseen olisi aina vastattava.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

Valiokunta toteaa, että julkisista hankinnoista annetun lain (348/2007), jäljempänä hankintalaki, 1 §:n mukaan valtion ja kuntien viranomaisien sekä muiden hankintayksiköiden on kilpailuttava hankintansa siten kuin mainitussa laissa säädetään. Hankintalain 2 §:n 1 momentin mukaan hankintayksikön on käytettävä hyväksi olemassa olevat kilpailuolosuhteet, kohdeltava hankintamenettelyn osallistujia tasapuolisesti ja syrjimättä sekä toimittava avoimesti ja suhteellisuuden vaatimukset huomioon ottaen.

Hankintalain 6 §:n 1 momentissa luetellaan laissa tarkoitettut hankintayksiköt. Muun muassa valtion ja kuntien viranomaisten lisäksi hankintayksiköksi katsotaan mikä tahansa hankinnan tekijä silloin, kun se on saanut hankinnan tekemistä varten tukea yli puolet hankinnan arvosta edellä tarkoitelta hankintayksiköltä. Hankintalain 7—10 §:ssä säädetään eräistä poikkeuksista, jolloin hankintalakia ei sovelleta. Näihin ei kuulu se tilanne, että tuen saaja on maatilalla maataloutta harjoittava viljelijä, jonka investointia on tuettu valtion varoin.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että maatalouden rakennetuista annetun lain (1476/2007) 20 §:n 1 momentin mukaan tuen käyttämisestä tavaroiden tai palveluiden hankintaan taikka urakalla teettämiseen on voimassa, mitä hankintalaissa säädetään. Lainkohdan mukaan tuen saajan on esitettävä selvitys hankinnan toteuttamisesta mainitussa laissa edellytetyllä tavalla. Jos hankintalain mukaiset edellytykset täyttyvät, myös viljelijän investointiin on sovellettava hankintalakia.

Hankintalain 15 §:ssä säädetään hankinnoista, joihin hankintalakia ei sovelleta. Tällaisia

ovat esimerkiksi hankinnat, joissa kansalliset kynnysarvot alittuvat. Hankintoja, jotka ylittävät kansallisen kynnysarvon ja joihin siten sovelletaan hankintalain kansalliset kynnysarvot ylittäviä hankintoja koskevia säännöksiä, ovat puolestaan tavara- tai palveluhankinnat, suunnittelukilpailut ja palveluja koskevat käyttöoikeussopimukset, jos hankinnan ennakoitu arvo ilman arvonnisäveroä on vähintään 30 000 euroa. Kansallinen kynnysarvo ylittyy rakennusurakoissa ja käyttöoikeusurakoissa, jos hankinnan ennakoitu arvo ilman arvonnisäveroä on vähintään 150 000 euroa. Kansalliset kynnysarvot ylittävistä tarjouspyynnöistä on aina ilmoitettava käyttäen sähköistä ilmoitusjärjestelmää (Hilma-järjestelmä).

Hankintalain 16 §:ssä taas säädetään EU-kynnysarvoista eli niistä kynnysarvoista, joihin sovelletaan hankintadirektiiviin perustuvia hankintalain mukaisia hankintamenettelyjä. Muiden kuin valtion keskushallintoviranomaisten hankinnoissa nämä kynnysarvot ylittyvät, jos tavaranhankinnoissa ja palveluhankinnoissa hankinnan arvo on vähintään 193 000 euroa ja rakennusurakoissa ja käyttöoikeusurakoissa vähintään 4 845 000 euroa.

Valiokunta toteaa, että maatalouden rakennetuista annetun lain nojalla on annettu useita valtioneuvoston ja maa- ja metsätalousministeriön asetuksia tukikohteista ja tuen myöntämisen edellytyksistä sekä menettelystä. Hallituksen esityksen perusteluista käy ilmi, että tukivaroista vuosittain säädetessä on toistaiseksi, osaksi unionin lainsäädännöstä johtuen, intensiivisin tuki ohjattu kotieläintalouden rakennusinvestointeihin. Tämän seurauksena nautakarjatalouden, hevostalouden, lammastalouden ja kasvi-

huonetuotannon rakentamisinvestointeihin on voitu myöntää tukea 60—70 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista. Toisaalta tukikelpoisia kustannuksia on rajattu siten, että tuen laskennan perusteena ovat maa- ja metsätalousministeriön asetusten mukaiset yksikkökustannukset, jos hankkeen kustannusarvio ylittää yksikkökustannusten mukaiset kustannukset. Tämän seurauksena on esiintynyt epätietoisuutta siitä, sovelletaanko hankintalakia lainkaan, jos tuen määrä on kyllä ylittänyt 50 prosenttia yksikkökustannusten mukaisista kustannuksista, mutta jää alle 50 prosentin, kun lasketaan myönnetyn tuen osuus kustannusarvion mukaisista kustannuksista. Edellä kuvatussa tilanteessa hankintalakia ei sovelleta, mutta myönnettäessä tukea nuorille viljelijöille, joilla tuen määrä voi olla 70 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista, tuki tavallisesti ylittää 50 prosenttia myös kustannusarvion mukaisista kustannuksista. Sen sijaan muiden tuen hakijoiden hankkeissa näin ei välttämättä tapahdu.

Valiokunta toteaa, että hankintalaki on tarkoitettu yleiseksi menettelyä ohjaavaksi sääntelyksi tilanteessa, jossa hankintoja toteuttaa joko julkinen toimija taikka yksityinen toimija osaksi tai kokonaan julkisin varoin. Koska hankintalaki kuitenkin on tarkoitettu pääasiassa ohjaamaan julkisyhteisöjen hankintatointa, sen soveltaminen yksityisten toimijoiden hankintoihin aiheuttaa ongelmia. Kun samoja menettelyjä joudutaan lisäksi noudattamaan sekä juuri ja juuri yli 30 000 euron hankinnoissa että satojen miljoonien eurojen hankinnoissa, sääntely on väistämättä johtanut pienhankintojenkin osalta varsin raskaaseen menettelyyn. Esityksen perusteluista käy myös ilmi, että maatalouden rakennetuista annetun lain mukaisiin tukipäätöksiin on otettu ehto hankkeiden kilpailuttamisesta hankintalain mukaisesti, mutta velvoitteen tarkempi sisältö ei ole ollut kaikilta osin hakijoiden tiedossa. Erityisesti velvoite julkaista hankintaa koskeva ilmoitus HILMA-järjestelmässä on jäänyt joissakin tapauksissa huomaamatta.

Valiokunta toteaa myös, että sinänsä investointihankkeiden kilpailuttaminen on normaali käytäntö maatilarakentamisessa. Viljelijät teke-

vät sitä säännönmukaisesti oma-aloitteisestikin voidakseen toteuttaa investointinsa mahdollisimman taloudellisesti ja kannattavasti. Sen sijaan edellytettäessä viljelijöiltä vastaavien menettelyjen hallintaa kuin julkisyhteisöiltä, joiden hankintoihin hankintalaki on nimenomaan säädetty, on yksin hankettaan suunnittelevalle ja toteuttavalle viljelijälle asetettu monimutkaisia vaatimuksia, joiden toteuttaminen ei aina ole selvää hankintoja toteuttaville julkisyhteisöillekään.

Esityksen tavoitteena onkin keventää kilpailutusmenettelylle asetettuja vaatimuksia ja siten vähentää viljelijöille aiheutuvaa hallinnollista taakkaa. Toisaalta esityksen tavoitteena on kuitenkin edelleen turvata kilpailutus ja avoimuus tuetuissa maatilainvestoinneissa. Valiokunta edellyttää, että viljelijöiden hallinnollisen taakan keventäminen tulee olla tärkeimpänä tavoitteena myös uudistuksen alemmanasteisissa säädöksissä ja uudistuksen muussakin toimeenpanossa (*Valiokunnan lausumaehdotus*).

Edellä esitettyyn viitaten valiokunta pitää erittäin tarpeellisena esityksessä ehdotettua maatalouden rakennetuista annetun lain 20 §:n muuttamista siten, ettei hankintalakia enää sovelleta hankintoihin, joissa hankinta alittaa hankintalaissa tarkoitettua EU-kynnysarvot. Tämä tarkoittaa sitä, että hankintalain soveltamisen ulkopuolelle jäävät paitsi kansalliset kynnysarvot alittavat hankinnat, myös hankinnat, jotka ylittävät kansalliset kynnysarvot, mutta jäävät EU-kynnysarvojen alapuolelle. Sen sijaan EU-kynnysarvot ylittäviin hankintoihin hankintalakia edelleen sovellettaisiin, jos muut hankintalaissa tarkoitettua edellytykset täyttyvät.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että maatalouden rakennetuista annettavan lain 20 §:n 1 momentissa säädettäisiin kuitenkin velvoitteesta noudattaa EU-kynnysarvot alittavissa hankinnoissa menettelyä, jossa varmistetaan hankinnan toteuttaminen taloudellisella tavalla, kun otetaan huomioon tuettavan investoinnin tai muun toimenpiteen laajuus, kesto ja laatu. Tuen saajien olisi edelleen kohdeltava hankintamenettelyyn osallistujia tasapuolisesti ja syrjimättä sekä toimittava avoimesti ja suhteellisuuden

vaatimukset huomioon ottaen. Tuen saajan olisi esitettävä selvitys hankinnan toteuttamisesta siten kuin kyseisessä lainkohdassa edellytetään. Tämä tarkoittaisi lähtökohtaisesti sitä, että hankintailmoitus julkaistaisiin edelleen HILMA-järjestelmässä. Ilmoitusmenettelyä kuitenkin muutettaisiin. Maatilainvestoinneille tulisi oma osio, jossa ilmoituksen voisi tehdä viljelijä ennen tuen myöntämistä. Jollei viljelijä ole tehnyt ilmoitusta, sen tekisi ELY-keskus tuen myöntämisen jälkeen. Valiokunta painottaa sitä, että ilmoitusmenettelyä edellytetään tältäkin osin vain niiden hankintojen osalta, joissa hankinnan arvo ylittää 30 000 euroa ja tuki ylittää 50 prosenttia kustannusarvion mukaisista kustannuksista. Vähäiset hankinnat olisivat kuitenkin varsin vapaasti kilpailutettavissa. Valiokunta katsoo, että omien tuotannonosten käyttö tulee olla mahdollista tukikelpoisissa investoinneissa.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä edellä esitetyin huomautuksin ja jäljempänä ehdotettavin muutosehdotuksin.

Yksityiskohtaiset perustelut

1. lakiehdotus

20 §. Tuen käyttöä koskevat ehdot. Esityksen mukaisessa pykälän 1 momentissa on ehdotettu, että hankinnasta voitaisiin jättää ilmoittamatta, jos hankinnan arvo alittaa 30 000 euroa. Jotta tämä säännös olisi johdonmukainen pykälään liittäväksi ehdotetun 5 momentin kanssa, valiokunta ehdottaa säännöksessä todettavaksi, että hankinnasta voidaan jättää ilmoittamatta, jos se on enintään 30 000 euroa. Vastaavasti 5 momentissa tulee säätää valtuudesta antaa valtioneuvoston asetuksella tarkempia säännöksiä niistä 30 000 euroa ylittävistä hankinnoista, joista voidaan jättää ilmoittamatta. Tällöin ilmoittamisella tarkoitetaan nimenomaan ilmoittamista HILMA-järjestelmän avulla. Valiokunta painottaa sitä, että ilmoittamisen piiriin jäävät vain ne

30 000 euron arvon ylittävät hankinnat, joissa tuki ylittää 50 prosenttia kustannusarvion mukaisista kustannuksista.

Ehto, jonka mukaan yli 30 000 euron hankinnoista on ilmoitettava avoimesti, on tukijärjestelmän laintasoisen sääntelyn riittävän selkeyden vuoksi tarpeen säätää lailla. Samoin poikeus, jonka mukaan vähäisien rakennushankkeiden kilpailuttamista ei ole tarpeen toteuttaa siten, että niistä ilmoitetaan avoimesti, on tarpeen sisällyttää lakiin. Kuten hallituksen esityksestäkin ilmenee, tällaisia hankintoja, joissa ilmoittamista HILMA-järjestelmän avulla ei edellytetäisi, voisivat olla rakentamista koskevat investoinnit, joissa hankintakustannukset eivät nouse tuotantorakennusten keskimääräisten hankintahintojen suuruiseksi tai jäävät muuten vähäisiksi. Nykyisin hinnoin tällaisen rajan voidaan katsoa olevan noin 150 000 euroa, mikä on todettu hallituksen esityksen perusteluissa. Tällöin ilmoittamisvelvollisuuden raja säilyy sinänsä lähellä vastaavissa hankintalain mukaisissa hankintamenettelyissä noudatettavia rajoja, mutta ilmoitusmenettely muodostuu kevyemmäksi.

Jotta hankintamenettelyä koskevat periaatteet ilmenevät tuetuissa maatalouden investoinneissa selkeästi laista eikä yksinomaan lain perusteluista, valiokunta pitää tarkoituksenmukaisena ehdottaa, että asiaa koskeva säännös lisätään pykälän 1 momenttiin. Tällöin hankintamenettelyn tavoitteet ilmenevät momentin ensimmäisestä virkkeestä ja itse hankintojen toteuttamisessa noudatettavat periaatteet momenttiin lisättävästä säännöksestä, jonka mukaan hankinta on toteutettava hankinnan laatuun ja määrään nähden mahdollisimman avoimella tavalla ja hankintasopimus tehtävä hankintatilanteeseen nähden tarkoituksenmukaisella tavalla siten, että sopimus ja sopimukseen johtaneet hankinnan vaiheet voidaan todentaa.

Viitaten edellä 1 momentin kohdalla todettuun valiokunta ehdottaa 5 momenttia muutettavaksi siten, että sana "alittavista" korvataan sanalla "ylittävistä". Ehdotetun 5 momentin mukaan asetuksella säädettäisiin ilmoitus- ja hankintamenettelyistä sekä säilytettävistä hankintaasiakirjoista. Säännöksen asiallinen sisältö huo-

mioon ottaen valiokunta ehdottaa säännöstä täsmennettäväksi siten, että säännökset annetaan valtioneuvoston asetuksella.

40 a §. Ilmoitus tuen käytön ehtojen vastaisesta hankintamenettelystä. Esityksessä ehdotetussa pykälässä säädettäisiin tarjouskilpailussa hävinneen tarjoajan mahdollisuudesta tarkistuttaa hankintamenettelyn oikeellisuus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella. Esityksen mukaan tällainen tarjoaja voisi määräajassa tarjouksen hylkäämisestä tiedon saatuaan tehdä ilmoituksen epäilyistään virheellisestä kilpailuttamisesta ja hänellä olisi oikeus saada elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen vastaus siihen, onko hankinta toteutettu tuen maksamisen edellytykset täyttävällä tavalla. Pykälän 1 momentin mukaan vastaus annettaisiin sen jälkeen, kun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on käsitellyt hankintaan myönnetyn tuen maksamista koskevan hakemuksen. Esityksen mukaisessa pykälän 2 momentissa ehdotetaan valtioneuvoston asetuksella annettavaksi tarkempia säännöksiä siitä, miten ilmoitus käsitellään, jollei tuen maksamista ole haettu puolen vuoden kuluessa ilmoituksen saapumisesta.

Koska elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskuksen antama vastaus on tarkoitettu osin korvaamaan sitä menettelyä, jossa julkisista hankinnoista annetun lain mukaan vastaavassa tilanteessa hävinnyt tarjoaja voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi, on myös nyt säädettävää menettelyä koskevat säännökset tarpeen sisällyttää lakiin. Hävinneellä kilpailijalla ei ole mahdollisuutta saada tuen saajalta itseltään kaikkia hankintaan liittyviä asiakirjoja, jol-

lei tuen saaja halua niitä antaa. Tuen saajalle ei ole edes tarkoituksenmukaista säätää velvollisuutta niiden antamiseen, koska asiakirjoissa saattaa olla toisen tarjoajan liikesalaisuudeksi katsottavia tietoja. Sen sijaan valiokunta katsoo, että elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle on tarpeen säätää velvollisuus pyytää tuen saajalta nämä tiedot, jotta se voi käsitellä ilmoituksen asianmukaisesti ja antaa perustellun vastauksensa. Viitaten myös perustuslakivaliokunnan lausuntoon valiokunta ehdottaa 2 momenttiin sisällytettäväksi asiaa koskevat säännökset siten, että jos pykälän 1 momentissa tarkoitettua vastausta ei ole voitu antaa kuuden kuukauden kuluessa ilmoituksen saapumisesta sen johdosta, että tuen maksamista ei ole vielä haettu, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on pyydetävä tuen saajalta vastauksen antamiseksi tarpeelliset tiedot. Lisäksi valiokunta ehdottaa 2 momentista poistettaviksi säännökset valtuutuksesta antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella maa- ja metsätalousvaliokunta ehdottaa,

että 2. lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana,

että 1. lakiehdotus hyväksytään muutettuna (Valiokunnan muutosehdotukset).

että hyväksytään yksi lausuma (Valiokunnan lausumaehdotus).

*Valiokunnan muutosehdotukset***1.****Laki****maatalouden rakennetuista annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatalouden rakennetuista annetun lain (1476/2007) 20 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1507/2009, sekä
lisätään 20 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1507/2009, uusi 5 ja 6 momentti sekä lakiin uusi 40 a § seuraavasti:

20 §

Tuen käyttöä koskevat ehdot

Tuen saajan on tukea käyttäessään noudatettava menettelyä, jolla varmistetaan, että tavaroiden tai palveluiden hankinta taikka urakalla teettämisen toteutetaan tuettavan toimenpiteen laajuus, kesto ja laatu huomioon ottaen mahdollisimman taloudellisella tavalla. Tuen saajan on kohdeltava hankintamenettelyyn osallistujia tasapuolisesti ja syrjimättä sekä toimittava avoimesti ja suhteellisuuden vaatimukset huomioon ottaen. Jos hankinnan arvo on enintään 30 000 euroa, hankinnasta voidaan jättää ilmoittamatta. *Muusta hankinnasta on ilmoitettava avoimesti vähäisiä rakennushankkeita lukuun ottamatta. Hankinta on toteutettava hankinnan laatuun ja määrään nähden mahdollisimman avoimesti ja hankintasopimus tehtävä hankintatilanteeseen nähden tarkoituksenmukaisella tavalla siten, että sopimus ja sopimukseen johtaneet hankinnan vaiheet voidaan todentaa.* Jos tuen saaja on julkisista hankinnoista annetun lain (348/2007) 6 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettu hankintayksikkö ja mainitun lain 16 §:ssä tarkoitettujen EU-kynnysarvot ylittyvät, hankintaan sovelletaan, mitä kynnysarvon ylittävästä hankinnasta mainitussa laissa säädetään. Tuen saajan on säilytettävä hankintaa koskevat asiakirjat mukaan lukien hankinta-asian ratkaisu vastaavalla taval-

la kuin kirjanpitoaineiston säilyttämisestä 21 §:ssä säädetään ja vaadittaessa esitettävä selvitys hankinnan toteuttamisesta tässä momentissa säädetyllä tavalla.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä siitä, miten hankinta on toteutettava, kun 1 momentissa tarkoitettujen EU-kynnysarvot eivät ylity, sekä niistä 30 000 euron ylittävistä hankinnoista, joista voidaan jättää ilmoittamatta. *Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin ilmoittamis- ja hankintamenettelystä sekä säilytettävistä hankinta-asiakirjoista.*

(6 mom. kuten HE)

40 a §

Ilmoitus tuen käytön ehtojen vastaisesta hankintamenettelystä

(1 mom. kuten HE)

Jos 1 momentissa tarkoitettua vastausta ei ole voitu antaa kuuden kuukauden kuluessa ilmoituksen saapumisesta sen johdosta, että tuen maksamista ei ole vielä haettu, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on pyydettävä tuen saajalta vastauksen antamiseksi tarpeelliset tiedot.

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

Valiokunnan lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että viljelijöiden hallinnollisen taakan keventäminen tu-

lee olla tärkeimpänä tavoitteena myös uudistuksen alemmanasteisissa säädöksissä ja uudistuksen muussakin toimenpanossa.

Helsingissä 8 päivänä maaliskuuta 2011

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Jari Leppä /kesk	Mats Nylund /r
vpj.	Pertti Hemmilä /kok	Klaus Pentti /kesk
jäs.	Lasse Hautala /kesk	Erkki Pulliainen /vihr
	Hannu Hoskonen /kesk	Arto Satonen /kok
	Anne Kalmari /kesk	Katja Taimela /sd
	Lauri Kähkönen /sd	Pekka Vilkuna /kesk.
	Esa Lahtela /sd	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Carl Selenius.